

Bécs.

A' Hg Coburg-tól küldött Hírmondó, Hg Hessen-Homburg, sem hozott, mint reménylettük volt, egész Tudósítást, a' Callafati Történetről. Az, a' mit hozott, ebből áll:

„Hirével esvén Haditármest. Gr. Clerfénének, hogy egy Fő-törökség Bodonnál magát a' Dunán által vette, és Callafátnál meg szállott: segítséget küldött leg ottan Kis-Oláh Országban Radovánnál álló Generál Brugglach-nak (nem Durlach), olly hagyomással: hogy, ha a' dolognak szerentsés ki menetele felől nyomos reménysége lehet, az ellenségen menjen rajta, és Callafáttól verje el; hogyha pedig nem fogja jónak érányozni annak meg támadását: állapotjon meg Carouelnél. Ezekről jelentést vett H. Coburg Gr. Clerfé-től, Jun. 15-dikén; 17-diken pedig arról, hogy az ellenség, minden szerentse próbálás nélkül, Callafátot ismét oda hagyta. Hogy mindazáltal alkalmatossága se lehessen többé az ellenségnek, Kis-Oláhországba bérontani: parantsolatot adott a' Hertzeg Gr. Clerfénének, hogy állítson minden késedelem nélkül 10 gyalog Bat. ont és 8 Osztály Lovasságot a' Duna partjára, és ha jő az ellenség: egyszerre minden erejével essen neki. Azonközben tsak ugyan 8000 Törökség újra hajókra rakodott, a' Dunán által evedzett, és magát Callafátnál nagy sietséggel bé sántzolta. Fogta tehát magát a' meg nevezett Haditármester Úr, előre indította leg ottan Gen. Brugglachot,

C

kér

két *Lattermann* Reg. béli Bat. kal, a' *Reiszkyéből* is ugyan annyival, és 3 Hufzár Osztályokkal; maga is, a' *Károlyi* és *Jordis* gyalog Reg. böl két két Bat. nal, a' *Steinéből* pedig eggyel; nem külömben 2 Osztály Hufzárúval, *Brahovánál* lévő Táborából fel kerekedett. Eggyesítvén magát *Fontina Banuynál*, Gen. *Brugglachal*, nyomúlt, valamint tsak lehetett, elő felé. 26-dikon, reggeli 6-odfél óra tájban kezdett hozzá Gr. *Clerfé*, szokott okossággal és bátorsággal, a' bé fántzolt ellenségnek lövöldöztetéséhez. Ámbár pedig erőssen szórták is közibe ágyúink a' rontó ményköveket: még sem tágitott az ellenség; sőt még a' Bajonéttal rajta mentt Vitézeinknek is ellenek szegezte magát; hanem osztán nem állhatta ugyan tsak a' fokát, szaladásra vette a' dolgot; fántzait 's táborát vesztiben hagyta, és az egész környékről el tisztrált. — Haditármester Gr. *Clerfé*, 1500-ra tette előljáró Tudósításában az ellenség' veizteségét; a' miénkről pedig annyit írt, hogy a' *Jordis* Reg. jéből Májor *Clam* (nem *Clari*), és még 6 Tisztek estenek el; az *Erdödyéből* egy Tiszt el esett, egy pedig meg sebesedett. A' *Reiszkyéből* is egy Tiszt kapott sebet, mintegy 80-ig való Közember pedig rész szerént el esett, rész szerént meg sebesedett. Mivel az ellenség jókor meg sejtette a' miéinknek jövetelét: tehát mindjárt azon éjtszaka, és osztán a' tsata alatt is szállítgatta vissza a' Dunán a' maga ágyúit. Erre nézve, az előljáró Tudósításnak el küldésekor nem vólt még több egy ágyú nyereségnél a' miéink kezek között. —

A'

A' Tsajkákban, mellyeken vissza takarodott az ellenség, igen sok kárt tettek ágyúink minden felől. Győzelmeknek jeléül sok Zászlót mutathatnak Vitézeink. — Magasztalja Gr. *Clerfé*, az egész Seregnek ez alkalmatossággal meg bizonyított bátorságát, 's virézi készségét: bővebb Tudosításában meg fogja nevezni is mind azokat, a' kik magokat kiváltképpenváló módon meg különböztették. Addig sem halgathatta el azonban, az ütközet alatt szolgálatban mellette volt Kapitány H. *Hessen-Homburg*-nak ditséretét, azt a' nemes vallást tévén felőle, hogy ő maga ment rajta, a' Lovassággal együtt, az ellenség' sántzain: a' midőn a' lovát is agyon lötte alatta az ellenség. Mivel maga volt az említett ifjú Hertzeg tulajdon érdemeinek szerentsés Hírmondója: nyomban el is véve azoknak méltó jutalmát, Majorfágra lett emelterése által. — H. *Coburg*, azt a' Jelentést is tette H. *Hessen-Homburg* által, hogy a' *Silistriai* Törökök Gen. *Karátstaynak* Serege ellen; a' *Brajlaiak* pedig F. M. L. *Staauder*-é ellen gyakor izben ki ki tsaptak; de ellenek indúlt Seregeinket soha sem várták be, sőt mihelyt lárták azokat félejek nyomólni: lég ottan olly siertséggel lódúltak vissza, hogy tsupán egyszer lephette meg őket a' *Brajlai Raja* szélén a' F. M. L. *Staauder* Úr' kormányozása alatt lévő Népünknek egy része, melly is közzülök 20-nál többet le kaszabólt, 's a' melly prédát vittek is, mind vissza vette tőlök."

Ezen hónapnak 6-dikán, azt a' Rende-
lést adta ki az Udvar, hogy ámbár a' Máj.
17-dikén költ Kir. Végezés szerént, mind
a' Magyar örökös Tartományokból a' Né-
metekbe; mind innen amoda, egy formán
lehet az Árpát 's Zabor szállítani; mindaz-
által a' Vám 's Harmintzad alól fel szabadító
Végzés, melly az el múlt hónapnak 28-kán
adatott ki, nem terjed ki a' Zabra és Ár-
pára; hanem valamint a' Magyar Tartomá-
nyok részéről fizetni kell a' bé hozásért a'
Harmintzadot: úgy a' Németek részéről is
a' ki vitelért esendő vámor.

Putnik Móses Úr ő Excell. ja, életében
a' nem egyesült Görög Ekklesiának, *Kar-*
lovitzban lakozott Ersekje, 's az egész *Illy-*
riai és *Oláh* Nemzetnek Metropolitája; a'
Kir. Apost. Felsőnek valóságos belső Taná-
tsoffa, és a' Sz István Rendjének Commen-
dátora, ezen hón. 9-dikén, reggeli 3 óra-
kor múlt ki életének 62-dik esztendejében,
hirtelen 's véletlen e' Világból. Ugyan is
36 óra volt köze egészséges állapotjának 's
halálának. A' Kólika ölte meg. Teste,
első nap a' szállásán, azután pedig a' Görög
Templomban volt nézésül ki téve, melly-
nek szemlélésére tödült is a' Nép minden-
felől. Innen *Budára* vitetett, holott illendő
pompával el fog temettetni. A' meg holt-
nak fejében ragyogott az úgy nevezetett
Erseki *Mitra*, melly egy veres bársonból
készült, nagy gyöngyökkel gazdagon ki
rakatott külömbkülömbféle apró képekkel
's fellyül keresztel ékesített, harang forma
rete-

tetejü Süveg. Nyakából fügtek: középen ugyan a' Sz. István Keresztje; két felől pedig egy egy Tallér forma nagyságú, gyémántba foglalt arany pénz, arany lántzon. Ezek között, a' jobb felől lévön, *M. Theresia* Képe láttatott; a' bal felől valön pedig *I. Ferentz* Tsászáré: melly pénzekkel, az említett Felsőgektől ajándékozott volt meg a' meg hóltt; valamint a' Sz. István Keresztjével *II. József* Tsászártól. Kezében egy Keresztet tartott, mellyet az oda járúlt Görög Valláson lévők mind meg tsókoltak; azután pedig a' Hóltt' kezét is. A' rajta lévö ruha, arannyal ki varrott fejer selyemböl készültt Mise mondó ruha volt. — *Putnik* Úr, *Új-Vidéken* született. Érsekségre *Temesvári* Püspökségéböl emeltetett: melly előtt *17* esztendőig viselte *Péterváradon* a' Püspökséget.

Magyar Ország.

Debretzen Városából írja egy érdemes Hazafi: „Kivánván *T. Bihar* Vármegyének örálló Serege, Városunkhoz vonzó szíves hajlandóságát meg bizonyítani, azt tselekedte, hogy az Ország fő Kintsének örzéséböl lett vizsgáló jövetelével, felénk vette útját, 's bé érkezvén hozzánk *Jun. 24-dikén* reggel, két egész napokat mülata nálunk. Ezen barátságát az említett úri Társaságnak, igyekezett is szegény Városunk meg érdemleni: mert ha tzifrán nem is, ugyan tsak jó szívvel látta, 's töle ki telhetöképpen mülattatta. Első ebéd után fel kerekedett az egész nemes Sereg, 's meg látogatta az itt lévö Kollégyiomát a' Reformátusoknak; holott meg értvén előre a' *Metafisikusok* Tanítója, minémü betses Vendégek fogták jelen-

jelenlétekkel meg tisztelni a' Kollégyiomot, két igen jeles Magyar Verseket készített hamarjában, mellyekbe a' Zászlóally Tagjainak igaz 's szép Magyar ruházatoknak, termeteknek és magok viseléseknek ditséreteit foglalta, 's azokat, a' Ns Sereghez szerentséje lévén, el is énekeltette. A' nagyobb Deákok is öfzve gyűltek a' közönséges Letzkék tartására rendelt kisslebb palotába, és a' bé vett Izokás szerént gyönyörű éneklésekkel keresték kedves Vendégjeiknek kedveket 's ráláltak is. A' kivált igen meg tettett a' Ns Seregnek, midőn a' többek között egy kedves úti Nótáját kezdte véletlen hallani. Minekutánna a' Könyvtárt, 's minden egyéb nézni valókat meg nézegetett volna a' Ns Sereg, bútsút vett a' Kollégyiomtól; hanem elébb meg ígerte a' Vezér Úr, hogy vissza fogja adni a' muzsikát; mellyet meg is tselekedett. Mert más nap estve felé meg indúlt Muzsikásfaival az egész Sereg, 's minekutánna a' Város' Haza előtt tovább egygy óránál muzsikáltatott volna, (melly mulattságot *Vivat Debretzen Várososa* kiáltás fejezett bé) a' Kollégyiomba ment. — Én, a' fokszor említett Ns Seregnek ditséretére egyebet nem mondok, hanem hogy a' ki ezt látta, 's mind öltözetére, mind pedig egyéb minémüségére nézve neki meg nem tettett: nem lehet annak jó ízlése. — Valamint a' Ns Bihar Vármegyei Zászlóallyat Budáról jöttiben; úgy ellenben a' Ns Szatbmár Vármegyeit, Budára mentiben volt szerentséje Városunknak maga kebelében tisztelni. Éppen az Úrnapi sz. alkalmatosság előtt való estve lett hozzánk való örvendetes bé érkezése a' Szatbmári Ns Seregnek, melly a' következt nagy Innepp napot nem csak meg várta; hanem az azon tartatott Áhítatosságnak is részese volt, 's jelenlétével a' Procellzióknak külső fényességét is igen öregbitette. "

Horváth

Horvát Ország.

A' *Tzettini* Táborból ezt írták, Júniusnak 28-dikán:

„A' meg szállás kezdetéről fogva, naponként nagyobb erőben ágyúzzuk a' Várat 's hányuk szakadatlanúl belé a' Bombákat. El is égertük már tegnapelőtt a' Várbélieknek minden fajokat, 's egy puskaporos Magazinjokat fel vettettük. Ez olly sajnosan is esett nékik, hogy érkezett segítségekkel két izben omlottak ki a' Várból, 's ugyan annyiszor támadták meg agyarkodva Batteriáinkat. De nagy szívű Kormányozótok, 's bátor Tisztjeik által fel buzdíttatván Vitézeink, félelem nélkül szemébe néztek az ellenségnek, 's azt mind kétszer igen diadalmassan vissza is verték. Példáffan forgatták itt magokat a' *Szluini* és *Ogulini* Stuttzosok és *Sereffzánusok*, kik éppen az *Ostromlók* óltalmokra valának akkor ki rendelve, mert a' Batteriákon kívül záporos módjára borsátották az ellenségre minden felől a' fok golyóbist. Ez napon halálos sebet kapott a' hasánál kedves Generálisunk *B. Bubenhofen* Ur. *Szluini* Reg. béli Főhadnagy *Michailovits* Ur is keményen meg sebesített a' rzombjánál. A' *Sirázsamestertől* számlálva, 's vesztették a' miénk ereket, 's 15-n sebesedtek meg. Eppen tegnapelőtt történt az is, hogy a' mint reggel ki jelelték részünkről *Kekich-Sello* nevezetű Környéken, a' sántzoknak való helyeket, a' *Gr. Gyulai* (*Vukasovitsé* fele) szabad Batalionjainak egy részét körül vette az ellenség, 's közzüle egy Főhadnagy.

nagynak és 5 Közembernek végire járt; a' többeket a' *Kneševits* szabad Hufzárjai mentették ki az ellenség kezéből. — Azonközben Oberster B. *Bajalits* Ur parantsolatot vett a' kormányozó Generális Úrtól, hogy egy egy Oisztályra való 3 sántzokat készíttessen az ellenség földén. Nem vóltak az említett Ob. Úrnak más dolgossai a' *Szluini* Tábori Batalionbélieknél; még is már 48 órák alatt készen vóltak a' sántzok, azokba egy *Szluini* Tábori Bat. ont bé is szállított, 's mindenikbe két két ágyút bé férkeztetett. Ezen sántzok által, a' *Kladufzi* és *Potzvitzi* Törökök egészen el zárattak a' *Tzettiniek*től, és az Ostrómban foglalatoskodó Népünk ezen oldalról bátorságos állapotba helyheztettetett. Alig készülhetett fel mindenéről fogva a' *Kladufz* Vára felől való leg szélső sántzunk, a' midőn az oda való Törökök közzül valami 400-ig való Gyalogok 's Lovasok ellene indútlak annak ma reggel. Már olly közel is jöttek vólt, hogy alkalmasint bé járta vólna őket az ágyú-golyóbis; hanem az Ob. Úr nem engedte lövetni, azért: hogy ha majd szem igyer vén egyfzerire fognának sántzunk felé omlani, annál foganatossabban meg viselhesse. Az ellenség élt a' gyanú perrel, hogy ötet hínárba akarja az Ob. Úr keríteni: azért is egyenesen *Tzettinnek* fordúlt, hogy a' Várbelieknek szorúlt állapotjokon segíttsen; vagy magát azokkal egyesíttse. De ebbéli szándékja sem sült el: mert mihelyt észre vette a' kormányozó Generális Ur jövetelét,

leg

leg ottan ki vonatott a' fantzolásokból minden ágyúkat, és mind a' Vár, mind pedig ezen előre nyomuló segítség felé olly keményen kezdett tüzeltetni, hogy ez kéntelennítettett gondolatit változtatni, és haza lődült. De mivel, már sem kevés volt a' veszetése: nem ítélte tanátsosnak, a' *Bajalits* Úr fantzai erányában való vissza térést; hanem *Pechi* felé szaladt.

Frantzia Ország.

A' Vallás Szolgait tárgyazó Végezése a' Nemzet Gyűlésének sok tekintetben nevezetesebb, hogy sem mint el halgathattuk volna azt. Így következnek eleitől fogva, annak Tzikkelyei:

1.) A' Tartománynak minden Ofztálya tsupán egy Püspöki Megyét fog tenni, és ennek ki terjedése egy Iessz amazéval. (E' szerént a' Tzikkely szerént, 28-al fog kevesedni a' Frantzia Püspököknek száma: mert az Ország 83 Ofztályokból áll; következésképpen a' Püspökségeknek száma is, melly eddig, a' 18 Érsekségeken kívül, 111-re ment, annyira fog le szállíttatni).

2.) Nem szabad a' Frantzia Ekklesiáknak 's Plebaniáknak, sem semmi Frantzia Polgárnak akarmelley esetben, vagy szin alatt egy ollyan Érseknek vagy Püspöknek hatalmát többé meg esmerni, a' ki más külső Hatalmasságnak földén lakozik; nem szabad azok Helytartójaikét is, akár Frantzia Országban lakozzanak ezek, akár sem: úgy mindazáltal, hogy azért a' Hitnek egysége, és az Ekklesiának látható Fejével való eggyeslége (mint oda alább fog következni) férelmet nem fog szenvedni.

3.)

3.) Anyi számú Érsekeket kell meg hagyni, a' mennyi elégedendőnek ítélthetik, 's azoknak lakó helyeiket meg kell határozni. Minekutánna a' Megye béli Püspök fententziát hozott, a' maga Gyűlése eleibe tartozó valamely ügyben: lehet még a' dolgot az Érsek eleibe vinni, a' ki azt az Érseki Gyűlésben el fogja végezni.

(Ezen elő adott 3 Tzikkelyeknek meg állítására 4 egész Ülések alatt mehetett reá, Jun. első napjain, a' Nemzet Gyűlése. 7-diken és 8-dikon jobban haladt, úgymint a' melly két napokon 16 más Tzikkelyekkel nevelte a' már készen volt 3 Tzikkelyeknek számát).

Az említett 16 Tzikkelyeknek ide megy ki röviden az értelmek:

A' Nemzet Gyűlése fogja meg határozni az Érsekségeknek számát, 's közöttök a' Püspökségeket fel osztani. A' Püspökök, 's a' Tartomány Polgári Székei újj Ofztályát fogják tsinálni a' Plebániáknak, meg határozván azoknak számokat 's nagyságokat az eleikbe szabott Regulák szerént. Minden Cathedrale Templom egyfzersmind Püspöki és Plebánusi Templom fog ezentúl, a' hajdani szokás szerént, lenni; mellynek azért más rendes Plebánusa nem is lesz a' Püspökön kívül: minden más Papok ellenben, a' kik szolgálni fognak azokban, tsak Vikáriusoknak nevezetnek. Az olly Városban lévő Cathedrale Templom mellett, mellyben 10,000-re, vagy fellyebb is megy a' Lelkek száma, 16 ilyen Vikáriusok fognak lenni; külömben pedig tsak 12-en. Egy Megyében nem lesz több egy Pap nevelő Háznál, mellynek minél közelebb kell esni a' Cathedrale Templomhoz. A' Pap nevelő Háza 4 Vikáriusok fognak vigyázni, kik azonban, a' gondviselések alatt lejendő Ifjakkal egygyütt, se-

gite-

gíteni fogják a' Cathedrale Templomnál lévő több Vikáriusokat a' Papi szolgálatnak tételében. Az említett Vikáriusokból fog állani öszveséggel a' Püspöknek mindenkorai Tanácsa, a' kiknek hírek nélkül legkisebb törvényes dolgot sem igazíthat; tsupán előjáró parantsolatokat adhat magától. Az olyan kerített s mező Városokban, mellyekben nem megy többre 10.000 nél a' Lelkek' száma; nem lesz több egy Plebániánál. A' Püspökök fogják a' Polgári Székekkel ki tsinálni, mitsoda Plebániák maradjanak meg, vagy töröltesselek el; valamint a' Falukat is meg határozni, mellyek ehez vagy ama Plebániához kapcsolatlanak. Az olyan helyeken mindazáltal meg hagyhatják a' Templomokat, mellyekből nehéz volna a' Plebánia helyére járnai. Az ilyen Templomokhoz Káplánt rendelhet a' Plebánus.

Az Érsekségen, Püspökségen, Plebánusfágon és Vikáriusfágon kívül nem lesz, ezen Végzés ki hirdetésének napjától fogva, helyek, semmi egyéb akarmelley névvel nevezendő Papi Méltóságoknak, Hivataloknak, vagy Fundátzióknak; a' most közelébb azoknak birtokokban volt Személyekről maga fog a' Nemzet Gyűlése rendelést tenni.

9-diken, illy határozások lettek: Ezen Végzésnek közönségesse való tételétől fogva, választatni fognak a' Püspökök és Plebánusok; úgy hogy a' kire több voks megy, a' fogja el nyerni a' Püspöki vagy Plebánusi Hivatalokat. Választó Személyek lesznek mind azok, a' kik a' Tartomány Ösztálya Tagjainak választására alkalmasok.

14- és 15-diken, következő Tzikkelyek állítottak meg: Azon Püspökök, kik a' jelenvaló Végezésnek ereje szerént el estek hivatalokról, választathatnak újjolag a' meg maradt 83 Püspökségeknek

nek egyikére, vagy másikára, ha midőn úgy fog kívántatni. A' melly Plebánusok 10 esztendeig szolgáltak, azokat is lehet választani Püspökségre: ha mindjárt Vikáriusi hivatalt nem folytattak is.

Az olyan Plebánusokra nézve, kiknek Plebaniájok el múlik ez úttal, azt az időt is a' szolgálat esztendei közzé kell számlálni, a' melly hivatalyoktól történt el maradásoktól fogva le folyt. Választani lehet továbbá a' Püspökségekre az olyan Misszionáriusokat, és Papokat, kik Ispotályokban, avagy kegyes Kúndátziókon szolgálnak; úgy a' közönséges Tanítókat is, ha már 15 esztendőktől fogva folytaták hivatalokat; nem külömben mind azokat, valakik az el múlt Papi Méltóságok vagy Titulusok közzül 15 esztendőig voltak valamellyiknek birtokában. A' Választatott' ki hirdetésének mindenkor a' Cathedrale Templomban kell véghez menni, a' Népnek és Papságnak jelenlétében, 's minden közbe vetés nélkül, azon nagy Mise előtt, melly e' végett fogott tartatni. A' választás és ki hirdetés felől útasító jegyző Könyvet el kell a' választó Gyülekezet Fejének a' Királyhoz küldeni, hogy láthassa az belőle, mi formán ment végbe az egész dolog. A' Választatott tartozik magát az Érseknél bé mutatni, 's azt nyert hivataljában lejendő törvényes meg erősíttetése eránt meg kérni. Azon esetre, ha az Érsek meg nem akarja a' választott Püspököt hivataljában erősíteni, fel kell neki azon okokat írásba tenni, a' mellyekre nézve meg nem elégzik a' választott Püspökkel, 's tartozik azoknak maga faját nevét alájok írni, és még az Érseki Tanátsnak is leg alább két harmad része. Ha alkalmatosnak találja az Érsek, Odománnyára 's erköltsére nézve, a' választott Püspököt, köteles
azt

azt hivataljába bé állítani. Ezt ha nem tselekszi: viheti fellyebb a' Választatott maga dolgát. Az Érsek nem kívánhat a' Püspökségre választatott Személytől (úgy a' Püspök sem az újjonnan választatott Plebánustól) semmi más hitbéli vallástételt, hanem hogy ő a' *Római Apostoli Katholika Vallást* tartja. Az új Püspök nem tartozik a' maga új méltóságában lejendő meg erősítése végett a' Pápához folyamodni: mindazáltal meg jelentheti Néki, úgymint az Ekklesia^o látható Fejének, Püspökségre lett választatását. A' Püspök fel szenteltetése egyenesen a' maga *Cathedrale Templomában* mehet véghez, az Érsek, vagy a' legéltesebb Püspök által. Minekelötte fel szenteltetnék, meg kell nékie arra közönségellen esküdni: hogy ő a' reája bizatott nyájra vigyázni fog; hív lelliz a' Nemzethez, Törvényhez és a' Királyhoz, 's eszközteni fogja, valamint tsak töle ki telhetik, az Országnek azon állapotban való maradhatását, mellyet a' Nemzet Gyűlése el intézett, 's a' Király meg erősített. Minden Püspök választhat, az alatta lévő Plebánusok közzül, a' kiket tettzik, saját fő Temploma mellé Vikáriusoknak; az mindazáltal meg kívántatik, hogy 10 esztendőig viselte legyen hivatalát, valaki Vikáriuslá választatik. Nem tehet ki a' Püspök egy Vikáriust is hivatalából; hanemha a' Püspöki Tanács is meg egyezett a' ki tételben. — Minden esztendőben öszve kell egyszer gyűlni, új Papok választása végett, a' Distriktsbéli Választóknak, 's a' Választásnak a' voksok többsége által kell meg esni. Minden Választó tartozik le tenni hitet minekelötte a' maga voksoló Tzeduláját bé veti az arra rendeltetett edénybe, hogy ő arra a' Papra fogja voksát adni, a' kit leg méltóbbnak esmér, és hogy

ötet

ötet nem ajándék, vagy ígéret, kérés vagy fenyegetés indítja a' választásra. Ha Püspök nints: az első Vikárius; a' Plebánus nem létekor pedig az első Káplán tartozik vinni a' hivatalt. A' hol Káplán nints: oda Helytartót tartozik, míg kívántatik, a' Püspök rendelni. Minden Plebánus választhat magának Káplánt, csak hogy fel szenteltt, és a' Megyében fel vett Papnak kell annak lenni. El nem küldheti magától egy Plebánus is a' Káplánját, hanemha nyomos, és elébb a' Püspöktől 's annak Tanácsától meg vizgáltt okokból.

16-dikön, és 17-diken, az Érsekeknek, Püspököknek, Vikáriusoknak és Plebánusoknak tartások eránt végzett a' Nemzet Gyűlése, ezekben a' Tzikkelyekben: „Mivel a' Vallás Szolgái az első 's leg nyomosabb foglalatosságait eszközlik a' Társaságnak, 's kötelesek állandóul azon helyben maradni, a' hová kívánta őket a' Népnél hozzájuk való bizodalma: szükség, hogy ő róllok egészfen a' Nemzet viselleyen gondot. Minden Püspöknek, Plebánusnak és Vikáriusnak illendő lakó házat kell rendelni, ki vevén az olyan helyeket, a' hol pénzt szoktak adni Kvártély váltásra. Ezen kívül, következőképpen lesz a' fizetések:

A' *Parisi* Érseknek 50,000; minden több Érsekeknek 20,000; a' Püspököknek pedig átallyában 12,000 Livrájok leszén esztendőnként. A' *Parisi* Cathedrale Templom első Vikáriusának 6; a' másodíknak 4; a' többinek mind 3 3 ezer. Az olyan Városokban, mellyekben többre megy a' Lelkek szá-

száma 50000-nél, 4 ezret kap az első Vikárius; a' második 3-at; a' többek pedig külön külön mind 2400-at. A' hol kevesebb a' Lelkek száma 50000-nél, az első 3000-et; a' második 2400-at; a' többek pedig 2 2 ezret. A' Plebánusoknak *Párisban* 6000; az olyan Városokban, mellyekben felesebb 50000-nél a' Lelkek száma, 4000; a' kisebb Városokban 3000; a' Mezővárosokban, és Falukban a' szerént, a' mint több vagy kevesebb számú a' Nép, 2400, 2000, 1800, 1500 és 1200 a' fizetések.

Svéd Ország.

Jún. 7-dikén arra veremedett a' Király, hogy a' Testörzöknek egy Szakasszát, nem különben az *Uplandi* gyalog Reg. et, 's bizonyos számú Dragonyosokat, Huszárokat és Pattantyúsokat (mellyeket a' maga kormányozása alatt lévő hajókra rakott volt fel) *Muszka* Országba a' szárazra ki szállította, 's vezérléseket Generálmajor *Pollét*-ra bízta. Az említett Generális meg indította Seregét más nap két Osztályokban; egyiket bízta Ob. *Cederström*-re, melly *Vyburg* felé vette útját, és *Maxlax* nevű Faluban állapodott meg; a' másikat pedig Oberstlieut. *Dyckre*. Ez *Umajochi* nevű helységben telepedett meg, *Koivosto*-hoz egy mértály mértföldnyire, mellyhez *Petersburg* csak 5 mértföld. A' menetel közben, meg támadták ezen Osztályt 2 Svadron Orosz Dragonyosok; de a' kiker a' Svéd Huszárok olly győze-

58

zedelmessen vissza vertek, hogy 20-at köz-
zülök le aprítottak, 3-at pedig el fogtak. —
Mihelyt ez hírével esett a' Királynak: leg-
ottan maga is ki szált a' partra, és Testör-
zöitől kísértetvén, Jun. 9-dikén *Umajochi*
felé indúlt, hogy az ott lévő Seregeinek,
's nevezetessen Hufzárjainak magok jó vise-
léseket izeméllyessen meg ditsérhesse, 's hív-
vitéségeken való meg nyugovását 's örömet
minden idő haladék nélkül nyilván valóvá
tshesse. — Ha most *XII. Károly* ki jöhetne
sírjából: örömmel tapasztalhatná, hogy ép-
pen az a' vér szökdös az ő utánna negyed-
izben következett Uralkodónak *III. Gustav-*
nak ereiben is, melly az övéiben szökdösött
völt annak idejében, míg egy golyóbis vég-
képpen ki nem szökteté azt helyéből (*Fri-*
dricshshall Ostrománál, 1718-ban.)

Ama hires Tengeri Városa Svéd Ország-
nak *Carlscrona* meg gyúladt; és midőn az
arról szöllő Levelek el küldettek, már két
harmad része hamuvá lett.

Úgy értették, hogy *Spanyol Ország*nak
nagy böltséffégű, 's közelebb Békesféget
javallott Mentorát, *Florida Blanca* Minister
Uraf, egy Gonosztévő meg ölte volna,
maga Szobájában.

A' *Nápolyi* Királyné egy Hertzeget
szült, ki *Leopoldnak* neveztetett, melly
név nagy újság a' Spanyol Familiában.

Költ *Bétsben*, Júliusnak 13-dik napján 1790.